

9 Процес мотивування реалізації стратегії

10 Процес бюджетування

11 Процес контролю

12 Процес оцінки реалізації стратегії

До кожного з визначених та структурованих процесів необхідно задати критерії та показники оцінки якості їх протікання та результативності.

врахуванням вимог концепції TQM [3], для запобігання здійснення процесу контролю формальним, або надто прискіпливим і таким, що вимагає витрат зайвих ресурсів, необхідно правильно підійти до процесу бюджетування та визначення контрольних показників.

Зажликим завданням в процесі стратегічного управління правильно виділити чинники чинники, що впливають на якість кожного з процесів, що передбачені моделлю стратегічного управління підприємством.

Запропонована модель передбачає подальше структурування кожного з етапів процесу управління та формування показників, що дадуть можливість об'єктивно оцінити та оптимізувати кожен окремих бізнес-процес в управлінні підприємством.

Список використаних джерел:

Лайкер Дж. Дао Toyota: 14 принципів менеджмента ведучей компанії мира / пер. с англ. Т. Гутман. Москва : Альпина Бизнес Букс, 2005. 402 с.

Друкер П. Ф. Задачи менеджмента в XXI веке : учебное пособие / пер. с англ. Н. М. Макаровой. Москва : Изд. дом «Вильямс», 2001. 272 с.

Станьковська І. М. Сучасні тенденції управління конкурентоспроможністю та якістю на засадах TQM. Науковий журнал «Актуальні проблеми розвитку економіки регіону». 2018. Вип. 14. Ч. 1. С. 106-111.

УДК 338.4

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

М. Р. Федюк

Науковий керівник: д.е.н., професор І. П. Кінаш

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

e-mail: reg@nung.edu.ua

Забезпечення сталого розвитку національної економіки України є основним завданням країни. Промисловість є важливою складовою економічної системи України, яка визначає роль національної економіки в міжнародному поділі праці, динаміку її конкурентоспроможності. Незважаючи на складну економіко-політичну ситуацію, промисловість в 2016-2018 рр. продемонструвала відновлювальне зростання на 2,8%. При цьому за підсумками 2018 р. промисловість забезпечувала 33% загального випуску

продукції та послуг, 19% валової доданої вартості та 15% робочих місць. Загалом промисловість включає майже 40 тис. підприємств різних форм власності. Крім того, на промисловість припадає понад 70% товарного експорту.

Однією з провідних рушійних сил економічного зростання виступає розвиток переробної галузі. У зв'язку з цим аналіз сучасних тенденцій розвитку підприємств переробної галузі є актуальним. Переробна промисловість є однією з найважливіших складових загальнонаціональної системи будь якої держави, її функція полягає в оптимальному задоволенні потреб населення країни якісними, економічно й фізично доступними продуктами харчування при переважному продовольчому самозабезпеченні держави з корективами на участь у глобалізаційних процесах [3]. Переробна промисловість підтримує міцні зв'язки з такими галузями економіки як: сільське господарство, машинобудування, яке постачає переробне технологічне устаткування, хімічній, мікробіологічній та харчовій промисловості. Між переробною і харчовою промисловістю існує тісний зв'язок. Цей зв'язок полягає в тому, що переробні галузі постачають сировину харчовій промисловості для подальшої її переробки, зокрема – спирт, олію, крохмаль, цукор тощо. Найефективніші зв'язки переробних підприємств існують із сільським господарством. Процес взаємодії сільського господарства з переробними галузями ґрунтується на організаційно-економічній технологічній єдності виробництва, зберігання і переробки продукції рослинництва і тваринництва. Переробна промисловість доповнює харчову і постачає сировину та напівфабрикати для подальшої переробки. Україна має добре розвинену переробну промисловість. Динаміка основних видів промислової продукції переробної промисловості демонструє табл.1.

Проаналізувавши дані за 2014-2018 рр. спостерігаємо, що майже за усіма показниками промислової продукції переробної галузі прослідковується збільшення обсягів виробництва. Найбільш суттєве збільшення показника щодо виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (на 46,7 %), виробництво олії та тваринних жирів (на 28,1%), також виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів (на 15,4%). Решту показників виробництва промислової продукції не суттєво збільшились за досліджуваний період.

Таблиця 1

Динаміка основних видів промислової продукції переробної промисловості України

Показники	2014	2015	2016	2017	2018	2018/2014,%
1	2	3	4	5	6	7
Виробництво харчових продуктів тис.кг	95,0	102,5	89,3	104,4	102,9	108,3
Перероблення та консервування фруктів та овочів тис. л	99,8	102,9	74,6	100,2	105,1	105,3
Виробництво олії та тваринних жирів тис. л	92,6	121,5	85,8	116,5	118,7	128,1
Виробництво молочних продуктів тис. л	100,5	100,1	91,2	98,6	102,1	101,6

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах»

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6	7
Виробництво борошномельної промисловості, крохмалів та крохмальних продуктів тис. кг	96,7	100,6	94,6	100,7	99,4	102,8
Виробництво борошномельної промисловості тис. кг	102,0	100,5	95,2	99,5	96,2	94,3
Виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів тис. кг	96,5	89,5	86,9	97,7	96,9	100,4
Виробництво напоїв тис. л	90,8	91,7	88,6	96,1	101,6	111,8
Виробництво тютюнових виробів тис. кг	91,8	104,5	108,0	104,0	94,9	103,4
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів тис. м ²	94,1	98,6	92,0	102,2	107,2	113,9
Виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів тис. м ²	92,7	84,0	84,5	101,5	107,0	115,4
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність тис. кг	102,7	96,0	88,9	102,0	105,8	103,0
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції тис. л	80,7	85,8	84,6	101,1	118,4	146,7

Джерело: складено на основі [1].

Поряд із цим, спостерігаються зворотні тенденції щодо виробництва окремих видів продукції, зокрема виробництво борошномельної промисловості. Тенденцію щодо зниження можна пояснити об'єктивною причиною – зменшенням загального споживання продукції борошномельної промисловості.

Застарілість основних фондів і технологій, низький рівень фінансування та інвестицій, складність та проблемність бізнесового та конкурентного середовища визначають недостатній рівень ефективності переробної промисловості для економіки держави. При цьому також фіксується нездатність або відсутність мотивації виробників до якісного оновлення, що є причиною домінування в структурі виробництва товарів з невисокою доданою вартістю.

Розвиток переробних галузей має орієнтуватися на підтримання балансу між сировинною базою та потужностями промисловості, а також між обсягами виробництва кінцевої продукції та можливостями її реалізації. Адже неузгодженість в обсягах сировинних ресурсів і розмірах виробничої потужності призводить до: порушення ритму роботи; надмірного продовження чи скорочення тривалості виробничого періоду; недовикористання виробничих потужностей; нераціональних перевезень сировини і продукції [2].

Таким чином, для того щоб підприємства переробної промисловості

могли успішно розвиватися, їм необхідно випускати якісну, конкурентоспроможну продукцію. Цього можна досягнути за рахунок модернізації промислового виробництва, яке передбачає: розвиток існуючих та формування нових видів діяльності з вищою доданою вартістю; зростання продуктивності та обсягів промислового виробництва; вдосконалення методів господарювання; інтеграції до світових ланцюгів доданої вартості [3].

Список використаних джерел:

Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Дудар Т. Проблеми підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції на шляху входження України в світове економічне співробітництво. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Економічні науки. Вип. 63, 2017. – С. 3-8

Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі Проект Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2025 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=10ef5b65-0209-4aa1-a72449fd0877d8d6&title=ProektRozporiadzhenniaKabinetuMinistrivUkrainiproSkhvalenniaStrategiiRozvitkuPromislovogoKompleksuUkrainiNaPeriodDo2025-Roku>

УДК 330.341.1+331.102.344[330.341.4]

**ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ
В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ**

П. А. Фісуненко, А. О Зюзя

ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Системні трансформації в економіці, що призводять до змін структури економіки, до створення нових форм розвитку є характерними для всіх країн світу у ХХІ ст. Ці трансформації надають надзвичайної актуальності проблемі використання та розвитку інтелектуального потенціалу, його ролі в умовах трансформаційної економіки. На зміну традиційним способам господарювання приходять нові форми підприємницької діяльності, що ґрунтуються на широкому використанні нематеріальних активів підприємств, інтелектуальних продуктів та інтелектуальних ресурсів. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання все більше переходить у площину інтелектуального бізнесу. У зв'язку з тим, що конкурентні переваги суб'єктів господарювання у сучасному світі формують інтелектуальні складові, стратегічно важливими на сьогодні є питання, пов'язані зі створенням і розвитком інтелектуальних ресурсів та їх можливостей, що у своїй взаємодії формують поняття інтелектуального потенціалу.

Розглядаючи трансформаційну економіку «як особливий стан економічної